

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قال الله تبارك و تعالی:

﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا﴾

سوره مبارکه شمس، آیه ۹

امام خامنه‌ای مدظله‌العالی:

درس خواندن و تهذیب اخلاق و هوشیاری سیاسی همراه با تلاش‌های انقلابی،
وظائفی هستند که دختران و پسران این نسل باید آنها را هرگز فراموش نکنند. ۱۳۹۸/۹/۲۴

عنوان:

تعریف رهبری از محاسبه شبانه شهید باقری

شناسنامه مطلب	
t-208	کد مطلب
تزکیه‌ای / تقوای عمومی / در آستان بندگی / مراقبه و محاسبه روزانه / محاسبه نفس	رده
شهید باقری، تربیت، تزکیه، مباحث عملی، گناه، توبه، امام خامنه‌ای	برچسب
	توضیحات

پایگاه تزکیه‌ای، علمی، بصیرتی و مهارتی نمو

nomov.ir

پارسال یا پیرارسال بود که من شرح حال شهید افشردی (باقری) را می‌خواندم - به نظرم شرح حال ایشان یا یکی دیگر از همین شهدا بود - در آنجا ذکر شده بود که ایشان هر روز خطاهای خود را می‌نوشته؛ همین که در توصیه‌ی علمای اخلاق و در توصیه‌های بعضی از احادیث و اینها هم هست که خطاهای خودتان را بنویسید، هر شب خودتان را محاسبه کنید. او این چیزها را روی کاغذ می‌نوشته. ماها رومان نمی‌شود خودمان بنویسیم، روی کاغذ بیاوریم، علنی کنیم؛ ولو بین خودمان و کاغذ. او در یادداشتهای خود نوشته بود که مثلاً من شب دیدم امروز این چند تا گناه را انجام دادم. این محاسبه‌ی نفس، خیلی چیز خوبی است. انسان باید خود را محاسبه کند، بعد یکی یکی از انجام گناهان خود کم کند. ما به بعضی از گناه‌ها عادت کرده‌ایم - گاهی انسان پنج تا، شش تا، ده تا گناه را عادت کرده - همت کنیم اینها را یکی یکی کنار بگذاریم.^۱

چه خوب است که انسان - در هر مرتبه و در هر شغلی - وقتی به پشت سر خود نگاه می‌کند. در یک محاسبه‌ی دقیق و سختگیرانه و بدون مسامحه، فهرستی از کارهایی را مشاهده کند که قابل ارائه‌ی به پیشگاه الهی است. این که به ما گفته‌اند «حاسبوا أنفسکم قبل أن تحاسبوا» و علمای سلوک و اخلاق، محاسبه را یکی از اولین وظائف سالک دانسته‌اند، برای این است که ما دائم در حال خواندن نامه‌ی عمل خودمان باشیم و در روزی که این نامه‌ی اعمال خوانده خواهد شد، غافلگیر نشویم. قبل از این که نامه‌ی اعمال ما در پیشگاه الهی مورد محاسبه و مطالعه قرار بگیرد، خود ما بخوانیم؛ اگر کمبودی هست، اصلاح کنیم؛ اگر نقطه‌ی قوتی در آن هست، خدا را بر آن سپاس بگذاریم و الا اگر این محاسبه را انجام ندهیم و غافل بمانیم، آن وقت غافلگیر می‌شویم. امام سجاد در دعای ابوحمزه عرض می‌کند «اللهم فارحمنی إذا انقطعت حجّتی و کلّ عن جوابک لسانی و طاش عند سؤالک ایّای لّبی» در مقابل سؤال الهی حجت انسان و استدلال انسان تمام می‌شود. به تعبیر رائج امروز، انسان کم می‌آورد. زبان انسان از گویائی می‌افتد و حّتی ذهن و عقل و لبّ انسان هم آشفته می‌شود. «و طاش عند سؤالک ایّای لّبی» آنهایی که خودشان را زیر مداقه‌ی یک محاسبه قرار دادند، امید فرجی دارند. وقتی به نامه‌ی اعمال خود نگاه کردیم و دیدیم این نقاط کمبود وجود دارد، چون هنوز وقت باقیست و عمر باقیست جبران می‌کنیم. «و أنیبوا إلی ربّکم» انیبوا یعنی برگردید و جبران کنید - اگر دیدیم نقاط روشنی وجود دارد، به کمک الهی، به توفیق الهی و به هدایت الهی دلگرم و امیدوار می‌شویم؛ هم خدا را شکر می‌گذاریم، هم ادامه می‌دهیم؛ محاسبه فایده‌اش این است.^۲

۱ - بیانات پس از اقامه نماز در جمع برخی از شخصیت‌های فرهنگی سیاسی، ۱۳۹۰/۰۱/۲۳

۲ - بیانات در دیدار نمایندگان هفتمین دوره مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۶/۰۳/۰۸